

efter at jeg havde givet Bemyndigelse dertil. Det er ganske besynderligt, hvad man ved en fri Behandling af denne Udtalelse har faaet ud af den. Et Eksempel derpaa er Biskop Wegeners Protest, som jo nu er offentliggjort, idet han deri siger, at jeg offentlig har erklæret — og der maa her sigtes til Defensors Udtalelse —, at der i Sagen angaaende Arboe Rasmussens Anbringelse i Vaalseembedet ikke vil blive øvet Tvang mod Bisperembedet. Hvad jeg udtalte, vil ærede Medlemmer kunne finde Side 77 i den Bog, som jeg har haft den Ære at lade omdele her, nederst paa Siden, og De vil se, at Defensor udtaler, at han fra kompetent Side ved, at hvordan end denne høje Rets Afgørelse falder ud, som at øve Samvittighedstvang mod nogen Biskop ved Kollats er der ikke og vil der absolut ikke blive Tale. Og hvis man vil se længere tilbage, vil man se, at Defensor netop taler om Kollats i den Forstand, at det betyder Sigen god for, Gaaen i Borgen for vedkommendes Rettroenhed. I den Forstand har jeg ikke krævet, at der skulde udstedes nogen Kollats, og derfor henstillede jeg netop til Biskop Wegener at give en rent ekspeditions-mæssig Kollats, men da han heller ikke mente at kunne udstede en saadan Kollats, ja, saa fremsatte jeg mit Lovforslag for overhovedet at muliggøre, at Biskopper med en saadan Opfattelse af Kollats kunde frigøres for at give Kollats. Men naar man nu udstrækker min Udtalelse til at betyde, at der overhovedet ikke vil blive øvet Tvang mod Bisperembedet, saa er det virkelig en ganske overordentlig fri Behandling af den Udtalelse, der blev fremsat gennem Defensor. Jeg udtalte under Forhandlingen med Bisperne om Kollatsforslaget, at saafremt dette Lovforslag skulde strande, maatte jeg indtil videre foretage Konstitution af Arboe Rasmussen, hvortil ikke krævedes Kollats, hvad jeg senere skal komme ind paa, og saafremt Biskop Wegener vilde have modsat sig Arboe Rasmussens Overtagelse af Embedet dernede som konstitueret Præst, ja, saa vilde jeg selvfølgelig være blevet nødt til at øve Tvang overfor Biskoppen i saa Henseende. Men nu har Biskop Wegener fornuftigvis ikke modsat sig det, men indskrænket sig til en ganske akademisk Protest, og derfor har der ikke været Tale om nogen Tvang. Men var der blevet øvet Tvang i saa Henseende, vilde det absolut ikke have været i Uoverensstemmelse med den Udtalelse, der blev fremsat gennem Defensor. Naar derfor Biskop Wegener i en Rundskrivelse til Lolland-Falsters Præ-

ster siger, at Kirkeministeren synes at have handlet i Modstrid med sig selv, saa er det ganske urigtigt. Jeg har fra første Færd netop hævdet, at den Udvej maatte man komme til netop for at skaane Biskop Wegener for at udstede Kollats.

Ja, her har De i Virkeligheden de Grunde, der har bevæget mig til at konstituere Pastor Arboe Rasmussen i Embedet dernede: for det første dette, at det er en Ret for Arboe Rasmussen at blive flyttet og dernæst en Ret for Sognemenigheden at faa den Præst, den ønsker. Og naar jeg nu har nøjedes med at konstituere Pastor Arboe Rasmussen, saa har min Bevæggrund været den, at jeg til det yderste vilde vise Hensynsfuldhed overfor Biskop Wegener.

Jeg kommer saa til den anden Side af Sagen, nemlig Spørgsmaalet om denne Konstitutions Lovlighed, den er jo blevet meget stærkt angrebet fra Venstres Side, jeg har endogsaa set, man har sammenlignet den med de Estrupske Provisorier. Fra konservativ Side bruger man selvfølgelig ikke denne Sammenligning, men ogsaa fra konservativ Side er Lovligheden af Konstitutionen jo blevet meget stærkt angrebet og blev jo ogsaa nu af den ærede Ordfører for Forespørgerne (Godskesen) stærkt angrebet. Fire Biskopper har nedlagt Protest mod Konstitutionens Lovlighed, idet de har hævdet, at Konstitutionen var en biskoppelig Forret. Den ene af de protesterende Biskopper har samtidig fundet sig foranlediget til at protestere mod Sjællands Biskops Gengivelse af, hvad der var foregaaet paa Mødet med Biskopperne, idet Sjællands Biskop mener sig berettiget til at gaa ud fra, at Ministeren havde indrømmet en Biskops Ret til at modsætte sig, at der i Embeder indenfor hans Stift ansættes Præster, som undergives hans Tilsyn, mod hvis Ansættelse han har saa berettigede Indvendinger, og Biskoppen siger, at min Indrømmelse heraf var for ham Forudsætningen for Anbefalingen af Lovforslaget. Heroverfor protesterer Biskoppen i Aalborg, idet han gør opmærksom paa, at jeg netop under Forhandlingerne meget stærkt hævdede Biskoppens Pligt til at give Kollats og min Ret til at konstituere, og at Lovforslaget derfor maatte ses som en Indrømmelse til Biskopperne. Denne Protest fra Biskoppen i Aalborg er ganske paa sin Plads, og som det ogsaa fremgaar af alt, hvad jeg har sagt i hele denne Sag, var min Stilling en saadan. Men de fire Bisper enes altsaa i Protesten imod Konstitutionens Lovlighed, og jeg har i den Anledning ladet de fire